

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:Hova a lap szellemi részét illat minden közlemény intézendő:
Fő-utca 220 szám.ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fill.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilt-tér soronkint 40 fill.

KIADÓHIVATAL:Hova az előfizetések, hirdetései és nyilttér díjak küldendők:
Landesman E. könyvnyomdája.**XIII. Leó pápa.**

A sok aggodást ószinte részvét váltja föl: a leggondosabb ápolás se menthette már meg XIII. Leó pápa életét, a halál végre mégis csak győzedelmeskedett a bámulatra méltó energiájú aggon; a szent atya csendesen elszenderült, géniusza megfordította élete fáklyáját. Egy igazán nemes, fenkölt lelkű férfiúval, kire igaz szeretettel, benső rokonszenvvel és mély tisztelettel tekintett az egész katolikus világ, kevesebb ebben a nyomorúságos, realiztikus világban.

Mintha a lélek mélyéből fakadó valóságosságban, a meggyőződésbeli idealizmusban csorba esnék XIII. Leó pápa megdicsőülésével, a ki, ha nem lett volna hivatásszerű pap, poétának is beillett volna. A lelke mindig fenn szárnyalt, a földi sálak be nem mocskithatta, mert nem férközhetett hozzá.

Hosszu élete a nemes cselekedetek épp oly hosszú láncolatát tárja elénk. Minden tette a tiszta jellem, a szüzesen megőrzött erkölcsösség diadalát hirdeti.

Érdekes ennek a nagy férfiúnak az életleírása, mert fényes bizonyítéka annak, hogy az Istenbe vetett rendületlen bizalom az egyedüli biztos támasz a földi létben; de érdekes a pályafutása azért is, mert láthatjuk belőle, hogy XIII. Leó sohasem tévesztette szem elől azt az igazságot, hogy meg kell becsülnünk Isten adományát: az életet, melyet azért nyertünk, hogy jót, nemeset és magasztosat cselekedjünk; a ki így fogja fel hivatását, nem élt az hiába;

a kinek élete után nyom marad az emberiség akár erkölcsi, akár pedig művelődési fejlődésében, érdemes az nemcsak a kortársak, de a késő ivadékok tiszteletére, bámulatára is

Oly térfiak, a minő XIII. Leó pápa volt, példát, irányt adnak az embereknek. Ne ámitsuk magunkat a pillanat, a jelen anyagiás élvezetével, de emeljük lelkünket a magasba, hol tiszta a légkör, igaz a szeretet, háborítatlan a boldogság; ne botorkáljunk, ne fészkeljünk a materializmus sarában, hanem imádjuk, szolgáljuk a Mindenhatóat, szeressük az embereket.

Ezek a tanulságok tódulnak lelkünkbe, ha a jobb létre tért pápa cselekedeteit, működését tekintjük. Nincsen senki, valláskülönbség nélkül, ki meg ne hajolnék a jó, a nemes erkölcsöt javító hatása alól. Bármi szigoruan ítéljük is el az emberiség hanyatló erkölcsiességét, mégis bizonyos, hogy a legrosszabb ember legbensőjében szunnyadozik a jó iránt való érzék és hajlam és csak fel ébreszteni, csak nevelni kell tudni azt, hogy jó ember váljék belőle. XIII. Leó pápa lelki pásztorkodásának célja az volt, hogy felkeltse az embereket az erények becsülésére, serkentse őket azoknak elsajátítására és elretentse őket a szivet-lelket megmértelyező, megfertőző bűntől. Ha csak azt az egy tényt emeljük ki élete történetéből, hogy az emberek lelkületére akként tudott hatni, hogy például amíg, Perugiában mint delegátus teljesítette lelkési hivatását, e városban börtönök és fogházak rendszeren üresek voltak, — ugy

elégge jellemeztük azt a nagy ethikai munkát, melyet élete során végzett.

XIII. Leó pápa halála tehát nagy vesztesége az emberiségnek és mi is tiszta szívből gyászolhatjuk az elköltözöttet, mert szerette a magyarokat és minden alkalmat megragadott, hogy a magyarokról jót és szépet mondjon.

Magyar fürdők.

Régi betegsége a magyar embernek, hogy semmit sem becsül meg igazán, a mi a magáé. A nagy Széchényi, az első igaz európai értelemben vett magyar elsőnek hangoztatta fajunk hét főbűneinek egyik legsúlyosabbikát, az idegen majmolását és szeretetét. És a nyavalyánk azóta nem csak hogy nem csökkent, de még növekedett is. Esmében, anyagban, különb nekünk az, a mit nem a mi hazánk termelt; és még a földet, levegőjét és vizét is többre becsüljük, ha nem a mienk.

A kalászerlelő júliusban vagyunk, abban az időszakban, a mikor mindenki, a kinek csak némileg módjában van, rövidebb-hosszabb időre leteszi a megszokott napi munka robotját és tüdőlére, pihenőre megy, hogy új munkára, új tevékenységre friss erőt gyűjtson. Kitérülnek a városok és a felfrítésre vágyók serege szétoszlik a világ minden tája felé: Betegek és egészségesek, ki gyógyulást, ki pihenést keresve menekülnek a füledt testhalmazok közül, hogy a hegyek és erdők hűsén s a gyógyító források habjai között töltsék a kánikula elviselhetetlenül forró napjait.

TÁRCZA.**Hol az igazság?**

A pipázóban hevesen folyt a vitakozás azon, hogy mikép kell viselkednie egy igazi urnak, ha megcsalja a felesége. A vélemények eltérők voltak, de csak a részlet kérdések fölött. Egy dologban azonban mindenki megegyezett: az igazi ur feltétlenül megverekszik a felesége csábítójával.

Hertelendy báró őrnagy, a kit mindenki tekintélynek ismert a becsületűgyekben, nem szólt közbe, csak hallgatta a vitakozásokat.

— Hát te nem nyilvánítod a véleményedet? — kérdezte Baróthy báró, a házigazda.

— Nem akarom megzavarni a társaság hangulatát, — felelte Hertelendy — mert éppen abban, a miben mindnyáján megegyeztek ennekem egészen más a véleményem!

— Hát a férj ne verekdjék meg a becsülete elrablójával? — kérdezte valaki a társaságból.

— Ki verekszik asszonygyal? . . . — felelte gunyosan Hertelendy báró. — Mert a férj becsületét az én véleményem szerint a rossz asszony rabolta el és nem a szeretője. A férj becsülete csak a hűséges, jó asszonyhoz van kötve; a ki ezt bántja meg az ő akarata ellenére, az pistoly csöve elé való. De a bűnös asszony nem érdemli meg, hogy egy becsületes ember kockára tegye érte az életét és ezzel családjá s gyermekei jövődjét. Olyan az,

mint egy össze-vissza szakadt piszkos rongy; nem érdemes többé kimosni!

Általános csodálkozás támadt erre a kijelentésre, mire Hertelendy báró tovább folytatta fejtegetését.

— Igen, ez az én leghatározottabb véleményem, pedig sohasem irtóztam a párbajtól. En minden felelősséget az asszonyra hárítok és ez természetes is! A férj az asszonygyal szerződik hűséges házasságra s ha ez a szerződést megszegte, akkor csak ő a bűnös. Eppen úgy, miként ha nem tudom beváltani becsület-szavass kötelezvényt, csak én leszek az inkorrek és nem is, aki tán előző este mulatságba hívott, a hol elvertem a kötelezvény beváltására szolgáló pénzt. A szerződő félnek kötelessége tudatában ellent kell állnia minden csábításnak; ha nem tette vétkezett, aminek következményei az ő vállát terhelik és csakis az övét!

— Szóval mit csinálnál, ha megcsalna a feleséged? . . .

— Az asszonyt azonnal elkergetem — felelte nyugodtan Hertelendy báró — a csábítóhoz azonban semmi közöm, mert ő vélem nem volt szerződése. Vagy talán igazságszolgáltatást találok a következő esetben? . . .

Es elmondta az alábbi történetet.

Fiatl hadnagy voltam akkor — kezdte Hertelendy báró — szolgált az ezredünkben egy daliás főhadnagy, a legtekélyesebb gavallér, a kit csak valaha ismertem: Tarkewy Géza. Gavallér volt a szó legnemesebb értelmében,

csupa szív, csupa lélek; nem affajta kodexgentleman, a ki nemesebb érzések nélkül, csak esztelen rabja code d'honneur-öknek. Mint katona is ő volt közöttünk a legderekebb: a legjobb lovas, a legjobb verekedő s mintaképe a kötelességtudásnak.

Tarkewy Géza egyetlen gyermeke volt szülőinek s apjának tekintélyes földbirtoka gondtalan életet biztosított neki is. Mi sem zavarta tehát, hogy vigan ne éljen. Kevés értéke volt előtte a pénznek, mert mindig volt neki. Egy reggel — akkor is valami cécóról tértünk haza s a cigány egészen a kaszánya kapujáig kísért bennünket — az ordonánc táviratot adott át a főhadnagynak. Az édesanyja értesítette benne, hogy az édesapja hirtelen meghalt s várják a temetésre. Tarkewy Géza leintette a cigányokat, szabadságot kért és elutazott apja ravatalához.

Egy hónap mulva tért csak vissza, de egészen megváltozva. A régi vigságnak nyoma sem volt többé, viselkedése egészen megkomolyodott s az örökké vig Géza főhadnagyból gondterhes férfi lett. Nemsokára aztán beadta lemondását és pár nap mulva olvastuk az újságban, hogy a minister segédlelkőnyvvezetővé nevezte ki egy kis mezővárosba.

Most már sejtitek, hogy Tarkewy Géza édesapja nem hagyott örökök a fiának egy fityinget sem s ebben nem is tévedtek. De nem találta el az igazságot, aki azt gondolja, hogy a főhadnagy azért lett szürke telekkönyvessé, mert nem akart szegényen élni azok között, akik gazdagnak ismerték. Sokkal nemesebben tudott ő gondolkodni, a kötelességérzet irányi-

VEGYES HIREK.

A magyar föld természeti kincsekben páratlanul gazdag. Fürdői és üdülőhelyei fekvés klimatikus viszonyok, vízbőség, forrásaik ereje tekintetében nagy részt nem állanak mögötte a külföld leghíresebb világfürdőinek; egyikük másikuk fel is mulja azokat. A Balaton, a pazar szépségekben bővelkedő magyar tenger környékén, maga egy sereg pompás üdülőhelyet kínál, a Tatra, a melynek tájai párjukat csak Schweicban lelik, Erdély hévizei, bővelkednek fürdőhelyekben, melyek nincsenek a kényes európai komfortnak sem híján.

Hol van a világon szebb, jobb fürdő és üdülőhely mint pl. Tátrafüred, Trencsén-Teplitz, Pöstyén, Balatonfüred, Herkulesfürdő, Bártfa stb.

Mégis mit tapasztalunk? A magyar fürdőzők tömege még mindig állhatatosan és feltartóztatlanul a külföld felé árad. Mindenütt a világ minden táján, az összes divatos világ fürdőikön magyar szó hangzik és magyar pénz cseng a schweitz alperhüttétől az ostendei strandig. A magyar fürdőzők nagy része pedig üres, pang és néhány odavetődő idegenből él.

Sokkal nagyobb ennek a szomorú valóságnak a jelentősége, mintsem a feszületes szemlélő gondolná. A tömérdek magyar pénz, a mely itt az országban éppen úgy megkaphatná a maga ellenértékét, idegenbe megy és ezt követi mulhatatlanul az a lucrum cessans, hogy hazai fürdőink, a melyek kincseiket hiába kínálják, nem virágozhatnak fel és tulajdonosaik minden áldozatkészsége mellett is elenyvednek a kellő pártolás éltető melege híján.

A magyar közönségnek, mikor üdülőhelyét megválasztja kétszer is meg kellene fontolnia, mielőtt a külföld mellett dönt. Ma már a magyar fürdőzők ellen felhozott panaszok: a komfort hiánya, drágaság stb., miatt mindinkább vesztének igazságukból. A természet pedig gyógyító erő tekintetében pazarul ruházta fel őket. Ha itthon kevesebbet és rosszabbat találnánk, mint a külföldön, akkor is kötelességünk volna azt gyámolítani, a mi a miénk; ha a hazai jót hanyagoljuk el, ez nemcsak bűn, hanem — ostobaság.

totta ekkor is elhatározását. A leltározásnál ugyanis kitűnt, hogy Tarkewy Géza édesapja szegény ember volt, az adósságok egészen megterheltek a szép birtokot s a Tarkewyek gazdag dominiuma dobra került. Az adósságok kifizetése után alig maradt az özvegynek pár száz forintja. A szegény asszony felzokogott, mikor átadták neki vagyonároncsait de nem is az ő baján kesergett, hanem folyton azt hajtogatta, mi lesz a fiából. Tarkewy Géza akkor így szólt az anyjához:

— Utána néztem a gazdaság könyveinek. Azt láttam, hogy egymagam többet költöttem el évenként, mint a mennyit a birtok jövedelmezett. Tudom, hogy én vagyok az oka romlásnak; kétszeresen adósd vagyok tehát édes anyám!

A szegény asszony megijedt erre a kijelentésre és biztatta a fiát:

— Én miattam ne aggódj édes fiam, majd a rokonok . . .

Géza azonban szikrázó szemekkel közbevágott:

— Tarkewy Géza anyja nem szorult a rokonok irgalmára! Mint katona nem bírlak eltartani és nem is akarok cifra rongyban járni, mikor a kenyérvért dolgozom. Majd megélnék mi a magunk emberségéből is!

Igy lett Tarkewy Géza főhadnagyból segédtelekönnyvezető, özvegy édesanyjának támasza, istája.

Sokáig hirt sem hallottam ezután felőle. Mindennel szakított, ami multjára emlékezett; még levelet sem írt sohasem. Évek mulva

— **A bíróság köréből.** *Mattyasovszky* Mór kir. járásbíró szeptember hó elején kezdte meg szabadságát és távollétének tartama alatt *Garbinszky* Sándor kir. aljárásbíró fogja a hivatalt vezetni.

— **Adomány.** *Andrássy* Dénes grófnak ismét egy fejedelmi adományáról számolunk be, ugyanis a nagymihályi tűzoltó egyesületnek 1000 koronát küldött e napokban. A nemes gróf bőkezűségének esetelésére valóban nem irhatunk egyebet, mint azt, vajha hazánkban több ily főura lenne, vagy legalább hozzá hasonló.

— **Rákóczy ünnepély.** Említettük, misze rint a Casino egyesület augusztus hó 16-án Rákóczy ünnepélyt rendez. Egy bizottság is alakult a program megállapítása és az előzetes intézkedések megtétele céljából, e bizottság mely Fröhlich Gyula elnöke alatt Dr. Chudovszky Mór, Dr. Eperjesy Lajos, Isépy Zoltán, Dr. Kállai József, Dr. Kellner Mihály és Roncsinszky Géza tagokból áll, ma d. u. 5 órakor a Casinóban ülést tart, a melyen a programot részletesen meg fogják állapítani.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi minister *Gerber* Ulrich málezai sajtógyárost a sárvári tejgazdasági szakiskola kebelében szervezett sajtmesteri vizsgáló bizottság tagjává nevezte ki.

— **Az állami iskola bővítése.** A nagymihályi állami elemi iskolában a tanulók száma annyira magzaporodott, hogy az eddigi helyiségek szűknek, a tanerők pedig kevésnek bizonyultak. A minister el is határozta két új tanítói állás rendezését, a város pedig helyiségekről aként kíván gondoskodni, hogy az uradalom által jelenleg bérben birt kaszánya épületben akarja a két tantermet berendezni. Ez által azon elő értnék el, hogy a Kaszánya, Verébcsik és Selyem utcában lakó növendékek közeli helyiségekben volnának elhelyezve.

— **Véglegesítés.** A m. kir. földmívelésügyi minister *Varga* Károly szinuai és *Pikna* Pál gálzseési m. kir. állatorvosokat az állatorvosi közszolgálat Államosításáról szóló XVII. törvényekik alapján véglegesítette.

— **Elfogott rablógyilkos.** *Vericsenszki* Pétert a s. a. ujhelyi kir. Törvényszék mintegy 8 hónappal ezelőtt rablógyilkosság miatt 13 évi fegyházra ítélte. A fegyházban a rablógyilkos különös viseletet tanusított, hol énekel, hol sirt, majd erőszakoskodott, majd pedig napokon át szóltan volt. — A fogházfelügyelő jelentése alapján a törvényszéki orvos a lipótmezői megfigyelő osztályba Budapestre szállította Vericsenszkit, a honnét azonban megszökött. Két hónapja már elmult ennek s azóta az egész országban keresték a megszökött fegyencet. E hó 16-án a nagy dobrai csendőrök a mogyoróskai erdő sűrűjében elfogta a

azonban a véletlen újra összehozott bennünket. Más ezredbe helyeztek s éppen abba a mezővárosba kerültem állomásra, a hol Tarkewy Géza a telegkötényt vezette. Mindketten megörültünk a találkozásnak és meglátogattam otthonában is. Már névs volt. Tüzes szemű, szép barna felesége két éves gyönyörű leánykáját dajkálta éppen . . . A nagymama pedig büszkén legeltette szemét kis unokáján.

— Látod, — mondta nékem Tarkewy Géza — boldog ember lettem! Szerényen, de megelégedetten élek; boldog vagyok, gondtalanul látom az édes anyámat. Egy törleszgetem nagy adósságot, kis családom pedig megédesíti szürke munkával teli életemet.

Meghatottan távoztam a szerény kis családköréből. Ki hitte volna, hogy Géza, a legdaliásabb főhadnagy a gazdag gavallér, egycor szürke rubrikákat kitöltögetni a mindennapi kenyérvért? . . . Ezután aztán gyakrabban találkoztunk, bár ő távol tartotta magát minden hangosabb társaságtól. Egyhangy volt az ő élete, mint a rubrikák, amelyeket vezetett.

Egy délután azonban arcából kikelve rohant hozzám; éppen nálam volt a Mikey Laci is.

— Jó, hogy együtt találalak benneteket, — szólt fuldokolva — szükségem van reátok! . . .

— Affér?! . . . — szóltunk egyszerre mind a ketten.

— Rettenetes affér! . . . — felelte lesújtottan. — Verekedni akarok a feleségem szeretőjével! . . .

gyilkost és miután személyazonossága konstátálva lett őt a varannói kir. járásbírósg togházába szállította, a hol most is az örültséget simulálja és a hozzá intézett kérdésekre nem felel. A csendőrsg nagy buzgalmat fejtett ki a gonosztevő kézrekerítésénél, heteken át kereste mig végre sikerült őt elfogni.

— **A tűzoltó egyesület nyári mulatsága** mint előre reméltük, a legfényesebben sikerült. A szép menet vasárnap délután 3 órakor a város házárol a tisztikar élén kettőszórdokban a Fő utcán át kivonult a Vörösházhoz, a hol már annyi ember gyült össze mint még soha az erdőben. A zene szépen játszott, a fiatalabbak tánchoz fogtak, a mely este 8 óráig tartott; a közönség többi része pedig külön csoportokban a legkellemesebben töltötte az időt. Este a Barnai szállóban folytatták a mulatságot, mely a reggeli órákig tartott. A jüvedelemből 200 koronánál több jutott a tűzoltói alap javára.

— **Jutalomjáték.** Egy kiválóan érdekes színházi estében lesz szombatn f. hó 25-én részünk. Ugyanis *Ágotay* Ferencz a társulat nagytehetségű közkedvelt komikusának jutalomjátékára színré kerül a »Bob herczeg« óriási sikerű paródiája: »Bob király.« A darab telve van kacagtatónál-kacagtatónál jelenetekkel. Bob herczeg mint élemedett kuru király látogat el Budapestre nyárspolgári felelőségével Annieval, ahol különböző komikus helyzetekbe keveredik. A darabhoz *Virányi* Jenő gyönyörű zenét írt. Az előadás érdekességét emeli, hogy a szerző, *Virányi* Jenő, személyesen jelen lesz az előadáson. Érdekesekek lesznek a helyiérdekű coupletkek is, a melyeket *Ágotay* énekel. — *Ágotay* Ferencz feleleges dicsőrnünk, ragyogó humorra, lelkiismeretességre, szorgalma, a publicum általános kedvencévé avatta. Reméljük, hogy a közönség viszonzásul a sok derűs percért, amelyet *Ágotay* szerzett neki, zsufolásig megtölti majd a színházat.

— **Köszgyűlés.** A f. zempléni ev. egyházmegyei tanítóegyesület ez évi rendes közgyűlését augusztus hó 7-én Gálszécsen fogja megtartani. A közgyűlés az ev. ref. templomban lesz és reggeli 9 órakor istentisztelettel veszi kezdetét. Ezt megelőzőleg 8 órakor az ev. ref. lelkeszlakban a választmány ülést fog tartani a pénztárnoki számadás megvizsgálása végett.

— **Annabál.** A szobránczi gyógyfürdő igazgatósága vasárnap, e hó 26-án, a fürdő nagytermében Anna-bált rendez *Lányi* Gyula zenekarának közreműködésével.

— **Meglopott utasok.** *Ilf*, *Gutman* Mór varannó-csemernyei és *Grünstein* Abraham varannó lakosok f. hó 21-én szekerükkel betértek Nátafalván a *Glück*-féle kocsmához tartozó állásba, hogy ott megháljanak, Ugyanoda húzódtott meg *Markovics*

Én olvastam a másodperceket. A harmadiknál eldőrdült egy lövés s Tarkewy Géza daliás termete megrogyott; ugy kapták el az orvosok. A golyó mellébe frödött s a doktor megmondta, hogy nem viszi tovább egy óránál. Mit volt mit tenni, hazavittük a megkopasztott fészekbe. Az asszony kiröpült, csak a megtört öreg asszony, meg a két esztendő kis árva fogadták a haldoklót. A kicsike szepegett, a szegény öreg asszony kiszáradt szemekkel meredt vergődő fiára . . . En meg elrohantam a papért . . .

Mikor visszafelé jöttem, kocsink találkozott egy másikkal: bőrdöndők között az asszony ült rajta, meg a szeretője. A férfi megemelte kalapját a kereszt előtt, az asszony meg bejébb húzódtott a kocsiába . . . Ezóta sem láttam többé.

Tarkewy Géza pedig utolsó perceit élte, mikor megérkeztem a pappal. Az ráadta az utolsó kenetet s nemsokára ezután csendesen kilehelte a lelkét. Rettenetes volt nézni, a mi ezután történt! Az öreg asszony fuldokolva rogyott a kidölt támaszra, akitől éppen az az átkos társadalmi felfogás fosztott meg, amely mellett ti is pácát törtek az előbb. A kis árva félelmében sikoltozni kezdett. A halottas szobába pedig, mint a vércse vijjongása, behallatszott az induló vonat sipolása . . .

— Hát találtak ebben igazságot?! . . . — kérdezte keserűen Hertelendy báró. — Becsületemre esküszöm; én nem! . . .

Hamvay Ödön.

Gáspár daróczi illetőségű vándorlegény is. Ejjel Markovics nagy lármát csapva azzal ébresztette fel Guttmanékat, hogy valaki álmában kifosztotta és kivágott kabátja zsebére mutatott. Epp oly módon voltak Guttmannak és Grünsteinnak is a zsebeik kivágva, mi annál kellemetlenebbül érintette őket, mert előbbinek 320, utóbbinak pedig 720 koronája veszett ezzel oda. Guttmanék gyanuja Markovicsra irányult, ki valószínűleg csak azért vágta fel a saját kabátját is, hogy ezzel őket félrevezesse. Megegrősítette gyanúját az is, hogy Markovics egyik igaztello irata ott fektült szekerekben. A csendőrség vallatára fogta Markovicsot, ez azonban határozottan tagadta a terhére rótt cselekményt. Sem pénzt, sem zsebmetsző szerszámot nem találtak nála és így a vizsgálatnak eddig pozitív alapja nincs.

— **Az új postahivatal** építkezési munkálatai a jövő hó folyamán meg fognak kezdődni és már javában szállítják az anyagot. Az épület még az ősz folyamán tető alá kerül és jövő évi július fió 15-én fog rendelkezésének átadni. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, miszerint a kereskedelemügyi ministerium Kassa és Nagymihály között állami távbeszélő hálózatot tervez és az új postahivatalban e célra egy helyiség is lesz berendezve. Ha Kassával az összeköttetés meg lesz, ugy természetesen, miszerint Budapest és a többi nagyobb városokkal is lesz telefon összeköttetésünk.

— **Nyári batyu mulatság.** Pazdiés község és környékének intelligenciája f. évi augusztus hó 2-án délután 4 órakor a pazdiési erdőben zártkörű nyári batyu mulatságot rendez.

— **A főszolgabírói hivatalból** Füzesséry Tamás főszolgabíró, Polányi Jenő közigazgatási gyakornok és Gazdag Kálmán járási írnök ez idő szerint szabadságon vannak, ugy hogy a hivatal összes teendőit most Isépy Zoltán szolgabíró és egy díjnok végzi. Bizony ily nagy forgalmu hivatalban célszerű lett volna kellő helyettesítésekről gondoskodni, mert teljes lehetetlenség, hogy a rendelkezésre álló erővel az ügymenet fen ne akadjon.

— **Állategészségügyi zárlat.** A városunkban, illetve a hozzátartozó tanyákon fellepett száj- és körömfájás miatt állategészségügyi zárlat lett elrendelve.

— **Tájékozás végett** ezuton is közölttük a közönséggel, hogy a Laboreban közszemérmert sértő módon (mesztelenül) való fűrdés szigorúan tilos, s az ez ellen vétők az előljárásság által esetről-esetre a járás főszolgabírájához be fognak jelenteni.

— **Mémlövésárlás.** A magyar királyi földmivelésügyi minister fölhívja mindama tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél éret betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt kormémlő van és azt eladni óhajtják, hogy a mémlő mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztán áll, továbbá az eladási árt is egykoronás bélyeggel ellátott beadványban legkésőbb augusztus hónap 10-ig a magyar királyi földmivelésügyi ministeriumnak jelentsék be. 165 centiméternél alacsonyabb mének nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatos teszi.

— **A magyar bortermelőkért.** A „Vendéglősök Lapja” évek óta hazafias buzgalommal azon fáradozik, hogy a vendéglősök csakis magyar bort mérjenek. E végből most azt az életrevaló tervet pendítette meg, hogy a vendéglősök alakítsanak borvásárló, általában fogyasztási szövetséget, a mely nexusba lépne a gazdák borértékesítő szövetségével. Ebből az okból a „Vendéglősök Lapja”, a mely már XIX. évfolyamában van, érdemes a bortermelők pártolására s biztos sikert ígérő orgánnum boreladások hirdetésére. **Ihász György**, a lap szerkesztője és kiadótulajdonosa, hogy a vendéglősök megtudhassák, hol van eladó bor, a bortermelők hirdetéseit kedvezményes áron számíttatja. A lap előfizetési ára: egy évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Budapest, VII. Akácfa utca 7.**

— **Vörösmarty-Album.** Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló” mikor minden esztendőben díszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megösmer-

teti, egyttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló”, ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak, a Ezózat és a Vén cigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos mást) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas diszkönyvet 20 nagy több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi alándékol megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedéveket, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

SZÍNHÁZ.

Szini saisonunk vége felé közelg, s megelégedéssel constatáljuk, hogy Monori Sándor a működéséhez fűzött reményeket beváltotta s mindvégig élvezetes előadásokat producált.

A társulat minden tagja vállvetve működött közre a kétségtelen siker kivívására; mégis külön elismerés illeti meg Káldy Mariskát, a társulat primadonnáját, ki lankadatlan buzgóságával s lebilincselő játékával a közönség ozztalanul tetszését vívta ki.

A repertoire e héten is változatos volt, a közönség a színházat élénken látogatta.

A lefolyt előadásokról részletesen alább emlékezzünk meg:

Csütörtökön (július 16-án) Varney operetteje »Tiszt urak a zárdában« ment jól látogatott ház előtt, élvezetes előadásban, mely eredmény elérésében az összes szereplők közreműködtek. Különösen jók voltak Káldy (Louise) és Ágotai (Bridain abbé).

Pénteken nem volt előadás. Szombaton (július 18-án) az utolsó zúgig megtelt zsufolt ház előtt »Bob herczeg« ment összevágó correct előadásban, melyben Káldy Mariska (Bob) és Déri Carola (Annie) tündették ki magukat. Mindketten rászolgáltak a gyakran felhangzó sűrű tapsokra s a sok kihívásra Nagyon tetszett Déri Carola gyönyörűen előadott »Egy kis kurta szoknya« dala, melyet viharosan felhangzó kívánságra meg is ismételt. Ágotai (Pomponius) játéka nagy tetszésben részesült.

Vasárnap (július 19-én) gyéren látogatott ház előtt »Goldstein Számi« ment acceptabilis előadásban. A jelenvolt kis közönség jól mulatott. Ágotai (Számi), Déri Carola (Virág Toncsi) és Krasznai Mariska (Teréz) egykép osztoznak a sikerben.

Hétfőn (július 19-én) az »Örnagy ur« a Vigszínház nagy sikert aratott műsordarabja ment jól látogatott ház előtt, kitünő előadásban. Az összes szereplők helyükön voltak s elismerésre méltóan játszták meg szerepüket. Messze kimagaslott azonban ez ensembleből Krasznai Mariska (Paulette), ki annyi bájjal s művészetel játszta meg szerepét, hogy alakította a Vigszínházban is megállta volna helyét.

Kedden (július 20-án) Rajcsányi István jutalomjátékául Blumenthal és Kadelburg ismert bohózata »Az aranykakas« ment, sajnos, gyéren látogatott ház előtt. A jutalmazandott bizony nagyobb pártfogást érdemelt volna meg; a gyér ház azonban főkép a hirtelen kedvezőtlenre fordult időben leli indokát. Maga az előadás kitünő volt s ez főként Monori Sándor (Dachsalmeyer) és Ágotai (Fürge Tóni) érdeme. Nagyon jó volt epizodszerépében Keller (Horváth Gedeon).

Szerdán (július 22-én) jól látogatott ház előtt sikerrel ismételte meg a társulat »Bob herczeg«-et.

Ma csütörtökön a bájos zenéjű »San-Toy« operette megy.

Palamedes.

Felolós szerkesztő: **Dr. Kállai József.**
Főmunkatárs: **Dr. Kellner Mihály.**
Kiadóhivatali műveztő: **Lándai József.**

IRODALOM.

Marie Antoinette talán a legszánandóbb a forradalom összes áldozatai közül. A népdüh a védtelen asszony cellája előtt tombolt a legerősebben. Mig férje halálát várta és siratta, szeme elébe rakták az ellene intézett trágár röpíratokat, fülebe sugták a róla költött gnyudalokat. Gyermekeitől is megfosztották. A királynő, Mária Teréziának méltó leánya, ráborult a dauphira és testével védte gyermekét, a kit el akartak tőle ragadni. De akkor megragadták leányát és azzal fenyegetődtek, hogy megölik, ha ki nem adja a fiát. Ez megtörte energiáját. Vele magával ugy bánták, mint közönséges bűnösset. Gyermekeitől csikarták ki anyjuk ellen a legundokabb vádakot. O maga mindenkitől el volt zárva; papirongyra tüvel szurkálta egy-egy kicsempeszett úzenetét. A forradalmi törvényszék elé idézték. A fiatalor megöszült, kopott ruhájú királyné a vádak ellenében megtartotta méltóságát és nyugalmát és mikor szemére vetették, hogy megrontotta saját fiát, hogy azután ő árukkodhassék, anyai büszkesége és női szemérme azt felelte: »erre nincs válaszom, mert vannak vádak, a melyek ellen fellázad a természet; a jelenlevő anyákhoz apellálok ellene.« Az ítélet halálra szolt. Gyönyörű kiséréte volt a halálban »a Tuillériák ez egyetlen férfának« a girandisták, a kik szintén a conciergioner voltak elzárva. Brisson memoirejait írta, a többi fenkölt beszélgetések között várta a törvényszék ítéletét és a Marseillet énekelve mentek a vesztőhelyre.

Ezzel az érdekes korrall foglalkozik a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 188. füzete.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kotet ára díszes félbörkötesben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérréval. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Ullóit 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

NYILTÉR.

(Az e rovat alatt közöltöktért nem vállal felelőséget a szerk.)

Ezennel tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy fiam, **Ifj. Moskovits Mór** ungvári lakos által netán aláírással felmutatott váltókon látható névalírás vagy nem tőlem ered, vagy kényyszereszközökkel van kicsikarva; miért is figyelmeztetek mindenkit, hogy ilyen váltót le ne számítoljon, mert én rendezni nem fogom.

Özv. Moskovits Eliásné
szobránzi lakos.

Hirdetések.

A legjobb minőségű
GÉPOLAJ,
zsir, vízmentes ponyva,
új és használt zsákok
a legjutányosabban beszerezhetők
Freund Mór
terménykereskedőnél Nagy-Mihályon
a gör. kath. templommal szemben.
Ugyanott új zsákok és vízmentes
takaróponyvák kölcsönkérés adatnak.

Szabadalmazott

olcsó kútfúrás.

A legrövidebb idő alatt készítenek olcsón kutakat. 10 méter mélységűt 50 cm. bőség mellett méterenként 2 koronáért. — 10 métertől 15-ig 3 korona; 15 métertől 20-ig 4 korona; 20 métertől 25-ig 5 korona. — Ha a talaj köves vagy kavicsos, kettős árák. — Szükséges 4 napszámos és 2 embernek az ellátásáról gondoskodni. Egy nap alatt egy 8 méter mélységű kút kész.

Bővebb értesítés

MATA JÓZSEF
szabad. kútfúrónál Eger-Baktán (Hevesm.)

Vörösmarty-Album

Ingyen!

A **Pesti Napló**, amely eddigé az **Ember tragédiáját**, **Arany János balladait** Zichy Mihály illusztrációival, Katona József **Bánk Bán-ját**, a **Himfy Albumát**, tava'y a remek kivitelű **Zichy Albumot**, stb. adta olvasóinak — a könyvpiacon általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával a **Vörösmarty Mihály-Albumot** fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A **Vörösmarty-Album** a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. **Csongor és Tündét**, **Vörösmarty**nak a kedves drámai költeményét, a **Szózatot**, a **Vén cigányt**, **Szép Ilonkát** és **Vörösmarty**nak legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival. 20 műemlékben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A **Vörösmarty-Albumot** megszerezhetik mindazok, akik a **„Pesti Napló”-ra**, a mely a legrégibb, legfüggetlenebb és egyike a leterjedettebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan legalább egy évig előfizetők maradnak, szinte megkérjük a **Vörösmarty-Albumot**. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy a kik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján, tehát 1903. évi ajándékkul kapták, azok a **Vörösmarty-Albumot** csak úgy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára. Egész évre 28 K., félévre 14 K., negyedévre 7 K., egy óra 2 K. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatotnak:

Locomobil és gözcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukoricsa-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ékek,

3- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kivételre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cseplőgép-gyára.

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEJGYEK:

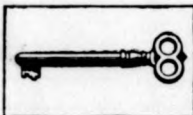
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

306.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbíróság 1902. évi Sp. II. 810/3. számú végzése következtében Dr. Blaszár Béla kassai lakos ügyvéd által képviselt Báró Barkóczy Lujza és Mária javára Novák József ellen 1000 korona s jár. erejéig 1902. évi augusztus hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 3790 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, lovak, tehének stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely Árverésnek s nagymihályi kir. járásbíróság 1903. évi V. 32/3. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi december hó 23-ik napjától járó 4% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 114 kor. 20 fillérben bírólag már megállapított költségei erejéig Alsó-Körtvélyesen alperes Novák József lakásán leendő eszközösére 1903. évi július hó 30-ik napjának ó. e. 10 órája határidőül kifizetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szűkség esetén becsáron alul is el foguak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagy-Mihályon 1903. évi július hó 7-ik napján.

Pelles József,
kir. bírósági végrehajtó.

Bérbeadás.

A berettői gazdaság bérbeadás helyen egy italmérsi kocsmára helyiséget, szoba, pincze, konyha, kamara, istálló, kert és fogyasztási jövedelemmel, 1904. január 1-ső napjától kezdődőleg.

A feltételek megtudhatók a gazdasági irodában.

Kazinczy Arthur földbirtokos birtokkezelőse.

Berettőn (Zemplén megye). Posta és vasuti állomás Bánóc.

„Spire“ varrógépek.

Varrógég vásárlásnál ne az árakat, de a gép jóságát tekintésük első sorban.

A „Spire“-féle varrógépek úgy minőség, mint ártekintetében is az első helyett foglalják el; azokért minden tekintetben 5 évi teljes jótállást vállalok.

A „SPIRE“ varrógép a divatos műhímzésre is használható.

Raktárak:

S.-A.-Ujhely, Ungvár, Homonna,

Nagy-Mihály, Brünn-féle házban, Strömpl szálló mellett.

Ugyanott kapható Singer, Hove, Henger, W. W. és balkaru varrógépek, kedvező havi részletfizetésre. Varrógép alkatrészek u. m. hajócskák, rúgók, srófok, gumikarika, valamint savmentes varrógépolaj készletben tartatnak.

Javitások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

A nyári idényre

Befőtt- és ugorka-üvegek, Likör- és Bor-készletek, Karlsbadi porcellán-áruk, Tea-, Kávé- és Evőkészletek, Valódi barna kőedény, Nippek és díszműáruk nagy választékban és legjutányosabban kaphatók

GOLDSTEIN ADOLF

üveg- és porcellán-üzletében Nagy-Mihályon, főuteza.